

Lugupeetud kollokviumist osavõtjad!

Lubage mul tervitada teid Eesti Vabariigi 104. aastapäeva ja Omavalitsuspäeva kui riikliku tähtpäeva 5. aastapäeva puhul. Ühtlasi meenutame ühiselt ka Eesti esimest õiguskantslerit Eerik -Juhan Truuvälja, kellega mul oli võimalus koos töötada.

Tänase kollokviumi teemaks on „Koostöö kui arengu võti“. See teemapüstitus on eriti aktuaalne täna, kus kogu maailm seisab silmitsi ähvardava sõjaohuga. Täna peame üle vaatama ja kriitiliselt hindama meie valmisolekut juhaks, kui meid rünnatakse. Siin on kohalikel omavalitsustel täita väga tähtis roll.

Olen ikka aeg-ajalt mõelnud sellele, miks ei soovitata meil uuendada NSV Liidu aegseid või luua uusi tsiviilkaitse rajatisi. Tookord sisendati meile, et vaenlase rünnaku korral peab meil olema vajalik tsiviilkaitseobjektide võrgustik, kuhu võiksime võimaluse korral varjuda. Ma arvan, et on tulnud aeg uuesti mõelda sellele, et ründe korral oleksid tavakodanike kaotused minimaalsed.

Teine ja mitte vähem muret tekitav tõsiasi on seotud meie rahva tervisega, õieti tervelt elatud aastatega. Selle näitaja poolest oleme Euroopa keskmisest tublisti maas, rääkimata Põhjamaadest.

Statistikaameti andmetel 2019. a. kohta elasid mehed tervetena 54,1 ja naised 57,6 aastat. Samal ajal oli oodatav eluiga meestel 74,4 ja naistel 82,8 eluaastat.

Statistikaameti rahvastiku prognoosi kohaselt elab Eestis 2080. aastal ligi 1,2 miljonit inimest. Eestlased jäävad ikka veel kõige suuremaks rahvusgrupiks. Kahjuks meie rahva loomulik iive on viimasel kümnendil olnud negatiivne ja rahvaarv on kasvanud sisserändajate arvel. Iga riigi suurimaks rikkuseks on sellel maal elavad põlisrahvad oma keele ja kultuuriga. Riigi ja omavalitsuste mureks jääb hoolitsus selle eest, et meil oleks järelkasvu.

Kogu maailm on langenud covid viiruse rünnaku alla. Tänu teadlaste jõupingutustele töötati suhteliselt kiiresti välja vaktsiinid. Juba on riike, kus vaksineeritus on saavutanud nn karjaimmuunsuse taseme. Eesti ei ole sellest tähisest kaugel. Ei ole kahtlust, et ka tulevikus langeb inimkond taoliste ja võibolla veel ägedamate mikroorganismide rünnakute ohvriks. Linnades on rahvastiku tihedus suur ja sellega on viiruste levikuks loodud head tingimused.

Ja lõpetuseks mõni sõna meie energiajulgeolekust.

Euroopa Liit on tunnistanud tuumaenergia ja loodusliku gaasi roheliseks energiaks. Sinna alla kuulub ka kildagaas ja ilmselt peaks kuuluma ka meie põlevkivist toodetav gaas.

Tuletame meelde, et pärast Teist maailmasõda varustasime Leningradi (nüüd Sankt Peterburgi) põlevkivist toodetud gaasiga. Küsimus on muidugi selle tootmise majanduslikus tasuvuses.

Ma julgen loota, et lähitulevikus suudab Eesti taas muutuda energeetiliselt sõltumatuks vabariigiks. Siin on vaja aga kohalike omavalitsuste ja riigi väga tihedat koostööd. Jäägu elektrivalgus ikka meie kodusid valgustama.

Täna tähelepanu eest!

Tallinnas, 21. veebruaril 2022. a.

/ARNOLD RÜÜTEL/